

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

بررسی واردات ۵ ماهه نخست ۱۳۹۷

واردات کالایی کشور در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷ نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ با کاهش ۱۰ درصدی در ارزش و ۶ درصدی در میزان واردات مواجه بوده است که یکی از دلایل آن می‌تواند تحولات مربوط به رویدادهای ارزی ماه‌های ابتدایی سال ۱۳۹۷ باشد. علاوه بر این، تعداد اقلام وارداتی بر حسب کد تعرفه هشت رقمی و متوسط قیمت واردات نیز در مدت مذکور نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۶ کاهش یافته است. گزارش حاضر با توجه به اطلاعات ماهانه گمرک ایران به بررسی جزئی‌تر تغییرات در کالاهای وارداتی و مبادی مهم وارداتی کشور و مقایسه آن با مدت مشابه سال قبل می‌پردازد.

شهریور ۱۳۹۷

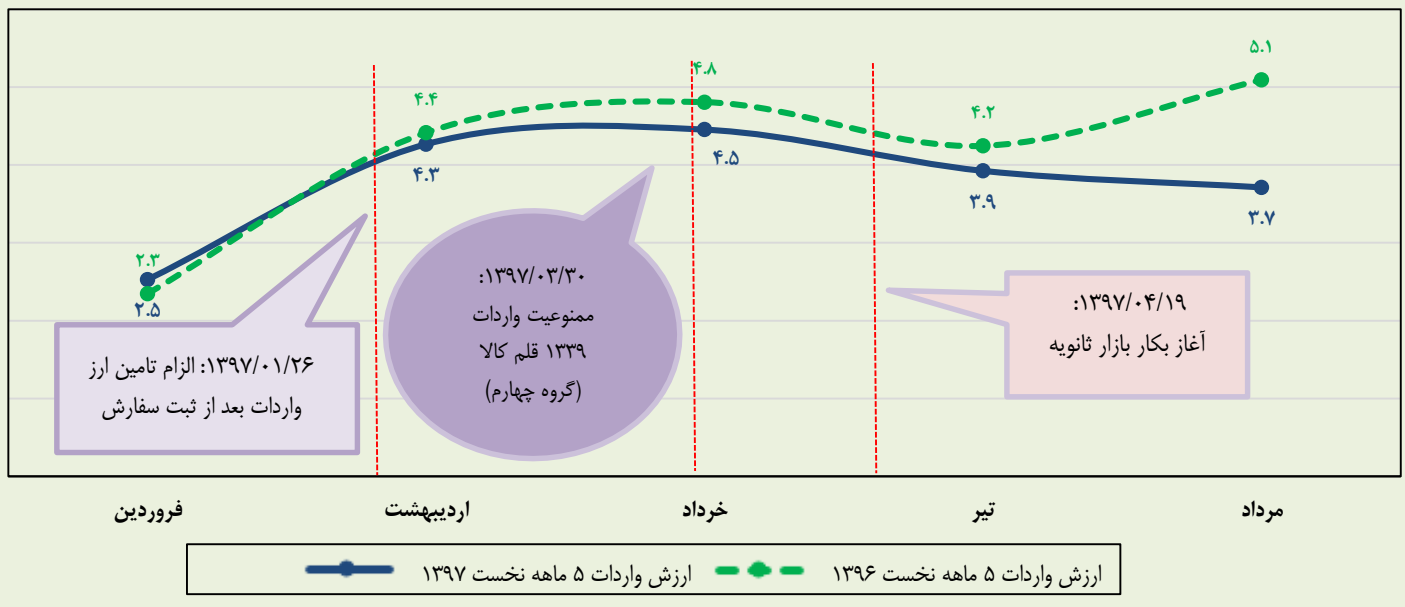
طاهره کرمی دستانی

معاونت بررسی های اقتصادی

بررسی ماهانه ارزش واردات در ۵ ماهه ابتدایی سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد؛ واردات کالایی در سه ماهه نخست سال، روند افزایشی داشته، اما سرعت رشد آن کاهش یافته است؛ به طوری که در اردیبهشت ماه با رشد حدود ۶۹ درصدی^۱ نسبت به فروردین ماه به ۴,۳ میلیارد دلار و خردادماه با رشد حدود ۴ درصدی نسبت به اردیبهشت ماه به ۴,۵ میلیارد دلار رسیده است، اما در ماه های تیر و مرداد ارزش واردات کالایی، به ترتیب با کاهش ۱۲ درصدی و کاهش ۵ درصد نسبت به ماه ماقبل خود همراه بوده است. بخشی از کاهش ارزش واردات در تیر ماه ۱۳۹۷ می تواند ناشی از تغییرات و ناهماهنگی های ایجاد شده در فرآیند واردات از تامین ارز تا ترخیص کالاها و همچنین مصوبه ممنوعیت واردات ۱۳۳۹ قلم کالایی در انتهای ماه خرداد باشد. در مرداد ماه نیز رشد واردات کاهش یافته، اما از سرعت کاهش آن به مراتب کاسته شده است.

نکته قابل توجه این است که از اردیبهشت تا مرداد ماه سال ۱۳۹۷ ارزش واردات کالایی کشور از مقادیر متناظر خود در ماه مشابه سال ۱۳۹۶ کم تر بوده است (نمودار ۱).

نمودار ۱- مقایسه واردات کالایی ۵ ماهه نخست ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ - میلیارد دلار

منبع: گمرک ج.ا.

در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷ در مجموع حدود ۱۴ میلیون تن کالا به ارزش ۱۸,۹ میلیارد دلار وارد کشور شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل با کاهش ۶ درصدی در وزن واردات و ۱۰ درصدی در ارزش واردات مواجه شده است. علاوه بر کاهش میزان واردات در ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷، متوسط قیمت کالاهای وارداتی با کاهش ۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل به ۱۳۵۳ دلار به ازای هر تن رسیده است. نکته مهم تر اینکه تعداد کالاهای وارداتی (بر حسب کد تعرفه هشت رقمی) در مقایسه با سال قبل نیز به طور قابل ملاحظه ای کاهش یافته است (**حذف ۲۴۲ ردیف تعرفه هشت رقمی از اقلام وارداتی**).

^۱ با توجه به تعطیلات سال نو، رشد واردات طبیعی است.

جدول ۱- وضعیت کلی واردات کشور در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۷ و ۱۳۹۶					
تعداد مبادی وارداتی	تعداد کالای وارداتی-هشت رقمی	متوسط قیمت (دلار/تن)	ارزش-میلیون دلار	وزن- هزارتن	
۱۲۶	۴,۷۹۰	۱,۳۵۳	۱۸,۸۹۳	۱۳,۹۶۳	واردات ۵ ماهه ۱۳۹۷
۱۲۷	۵,۰۳۲	۱,۴۱۱	۲۰,۹۱۳	۱۴,۸۲۶	واردات ۵ ماهه ۱۳۹۶
-	-۴.۸	-۴.۱	-۹.۷	-۵.۸	رشد (درصد)

منبع: گمرک ج.ا.

ایران در ۵ ماه نخست سال ۱۳۹۷، از ۱۲۶ کشور کالا وارد کرده که کشورهای چین و امارات به ترتیب با ۴,۸ میلیارد دلار و ۲,۷ میلیارد دلار بزرگترین صادر کنندگان کالا به ایران در این مدت بوده اند. در میان این کشورها، کاهش ۲۹ درصدی ارزش واردات ایران از کشور امارات (با وجود اینکه دومین صادر کننده کالا به ایران بوده) بیشترین اثر را بر کاهش واردات کالایی کشور در مدت مذکور داشته است (سهام ۵,۲- واحد درصدی امارات از کاهش ۱۰ درصدی واردات ایران). پس از امارات، کاهش ۲۷ درصدی ارزش واردات ایران از کشور ترکیه (سهام ۱,۶- واحد درصدی ترکیه از کاهش ۱۰ درصدی واردات ایران) بیشترین اثر را در کاهش واردات ایران داشته است. (جدول ۲)

جدول ۲- مبادی عمده وارداتی به ترتیب بالاترین سهم در کاهش واردات - ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷						
مبادی وارداتی	وزن (هزارتن)	ارزش (میلیون دلار)	سهم از کاهش ارزش واردات (واحد درصد)	رشد ارزش واردات نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)	رشد مقدار واردات نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)	
۱ امارات متحده عربی	۱,۷۷۳	۲,۶۶۸	-۵.۲	-۲۹	-۸.۲	
۲ ترکیه	۵۲۳	۹۳۳	-۱.۶	-۲۷	-۳۳.۲	
۳ جمهوری کره	۴۵۶	۱,۲۵۰	-۱.۰	-۱۵	-۲۱.۶	
۴ آلمان	۳۴۴	۹۶۹	-۰.۸	-۱۵	۳۲.۳	
۵ ایتالیا	۵۸	۴۲۶	-۰.۸	-۲۷	-۳۱.۱	
۶ انگلستان	۱,۱۲۶	۴۳۰	-۰.۷	-۲۶	-۲۹.۹	
۷ فرانسه	۴۰	۴۷۸	-۰.۶	-۲۲	-۲۵.۱	
۸ هند	۹۱۱	۱,۲۰۱	-۰.۵	-۸	-۲۰.۳	
۹ پاکستان	۱۵۷	۱۵۷	-۰.۴	-۳۷	-۳۶.۳	
۱۰ تایلند	۱۴۹	۸۵	-۰.۴	-۴۸	-۴۴.۲	
۱۱ مالزی	۱۳۱	۱۴۵	-۰.۳	-۳۲	-۲۹.۱	
۱۲ تایوان	۶۵	۱۵۹	-۰.۳	-۲۶	-۲۷.۳	
۱۳ بلژیک	۲۵	۱۹۷	-۰.۲	-۱۸	-۷۷.۹	
۱۴ اوکراین	۱۶۳	۶۸	-۰.۱	-۲۹	-۲.۰	
۱۵ غنا	۳	۶	-۰.۱	-۸۱	-۷۰.۴	
۱۶ عراق	۳۳	۱۶	-۰.۱	-۵۶	-۵۲.۰	
۱۷ کویت	۷	۸	-۰.۱	-۶۷	۱۹۳.۹	
۱۸ آرژانتین	۳۲	۲۷	-۰.۱	-۳۷	-۵۰.۳	
۱۹ سری لانکا	۹	۳۱	-۰.۱	-۳۲	-۳۰.۶	
۲۰ ایرلند	۸	۳۳	-۰.۱	-۲۹	۱۲.۲	
۲۱ ایالات متحده آمریکا	۱۳	۴۱	-۰.۱	-۲۴	-۱۸.۶	
۲۲ سوئد	۳۲	۱۸۹	-۰.۱	-۶	۵۳.۴	

منبع: گمرک ج.ا.

معاونت بررسی های اقتصادی

همچنین، واردات ایران از برخی کشورها نیز در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۷ با افزایش مواجه بوده است به طوریکه فدراسیون روسیه سهم ۱,۳ واحد درصدی در رشد واردات ایران داشته اما با توجه به بیش تر بودن تعداد مبادی وارداتی مواجه با کاهش از تعداد مبادی با رشد واردات، در مجموع واردات ایران در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۷ کاهش یافته است. از جمله این کشورها می توان به روسیه، عمان و چین اشاره کرد. (جدول ۳)

جدول ۳- مبادی عمده وارداتی به ترتیب بالاترین سهم در افزایش واردات - ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷

مبادی وارداتی	وزن (هزار تن)	ارزش (میلیون دلار)	سهم از رشد ارزش واردات (واحد درصد)	رشد ارزش واردات نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)	رشد مقدار واردات نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)
فدراسیون روسیه	۶۱۵	۵۱۵	۱.۳	۱۱۷	۳۳.۶
عمان	۲۸۱	۲۶۷	۱.۰	۳۱۸	۵۱۲.۸
چین	۱,۴۶۷	۴,۸۳۸	۰.۶	۳	-۱۵.۵
سنگاپور	۱,۱۴۷	۴۷۱	۰.۴	۲۵	۴۱.۰
برزیل	۳۸۱	۲۴۹	۰.۳	۲۹	۷۱۸.۰
استرالیا	۷۲	۸۲	۰.۳	۱۸۲	۲۷۵.۶
اسپانیا	۱۸۲	۲۰۰	۰.۲	۲۴	-۱.۱
اتریش	۲۰۹	۱۶۴	۰.۱	۲۳	۱۱۴.۲
قزاقستان	۱۴۳	۴۲	۰.۱	۱۲۷	۱۶۹.۷
فنلاند	۷	۵۳	۰.۱	۵۲	۳.۱
آفریقای جنوبی	۳	۲۴	۰.۱	۲۹۷	۲۸.۵
دانمارک	۶	۱۲۲	۰.۱	۱۵	-۱۹.۳

منبع: گمرک ج.ا.

همانطور که در جدول ۱ اشاره شده، در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۷، ۴۷۹۰ قلم کالا با کد تعرفه هشت رقمی وارد کشور شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل از حیث تعداد ردیف تعرفه، حدود ۵ درصد کاهش یافته است.

علاوه بر موضوع حذف برخی اقلام از فهرست کالاهای وارداتی کشور در مدت مذکور، موضوع دیگر کاهش نسبتاً قابل توجه برخی کالاهای وارداتی است. در میان اقلام عمده وارداتی ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷، کاهش حدود ۶۹ درصدی واردات "سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر ۱۵۰۰ سی سی تا ۲۰۰۰ سی سی بجز امبولانس و هیبریدی" با کد تعرفه "۸۷۰۳۲۳۱۹" موثرترین عامل در کاهش واردات کالایی بوده است (سهم ۱,۷- واحد درصدی) (جدول ۴). بیشترین واردات در ۵ ماهه نخست ۱۳۹۷ نیز متعلق به "قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری" بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد داشته است (سهم ۲,۱ واحد درصدی از رشد واردات)

جدول ۴- اقلام عمده وارداتی به ترتیب بالاترین سهم در کاهش واردات- ۵ ماهه نخست سال ۱۳۹۷

تعرفه	شرح تعرفه	وزن (هزارتن)	ارزش (میلیون دلار)	سهم در رشد (واحد درصد)	رشد ارزش واردات نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)	رشد مقدار واردات نسبت به مدت مشابه سال قبل (درصد)
۸۷۰۳۲۳۱۹	سایر وسایل نقلیه موتوری با حجم سیلندر ۱۵۰۰ سی سی تا ۲۰۰۰ سی سی بجز امبولانس و هیبریدی	۹.۱	۱۶۲.۸	-۱.۷	-۶۸.۶	-۶۷.۱
۱۵۱۲۱۱۰۰	روغن دانه آفتابگردان، روغن گلرنگ یا زعفران کاذب (کارتام Carthame)، خام	۲۰۱.۰	۱۶۳.۶	-۰.۶	-۴۳.۹	-۴۱.۱
۱۰۰۶۳۰۰۰	برنج نیمه سفید شده (Semi milled Rice) یا برنج کامل سفید شده (Wholly milled Rice) حتی صیقلی یا براق شده	۸۳۸.۹	۸۶۳.۱	-۰.۶	-۱۲.۹	-۱۹.۶
۲۳۰۴۰۰۰۰	کنجاله (Oilcake) و سایر آخال های جامد، حتی خرد شده یا به هم فشرده به شکل حبه یا گلوله که از استخراج روغن سویا به دست می آید.	۴۲۵.۱	۱۸۵.۲	-۰.۳	-۲۴.۹	-۳۱.۳
۹۸۸۷۰۳۱۴	قطعات منفصله جهت تولید اتومبیل سواری ردیف ۸۷۰۳ بنزینی با حجم سیلندر CC۲۰۰۰ با ساخت داخل ۵۰٪ و بیشتر به استثنای لاستیک	۲۱.۷	۲۰۳.۶	-۰.۲	-۲۰.۴	-۷.۰
۰۸۰۳۱۰۰۰	موز سبز تازه یا خشک کرده	۲۰۹.۷	۲۰۰.۱	-۰.۱	-۱۱.۴	-۲۸.۵

منبع: گمرک ج.ا.